

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne šte. se prodajajo po 10 v

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje šte. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2:50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 16.

V Ptuj v nedeljo dne 16. aprila 1916.

XVII. letnik.

Svetovna vojska

Govor prvega nemškega ministra. — Odbiti italijanski napadi. — Na Ruskem in Balkanu razmeroma mir. — Nemško prodiranje pri Verdunu. — 258.000 ton sovražnih ladij potopljenih. — Vpoklic letnika 1898.

Vojni položaj in mir.

Poročali smo že v zadnji številki, da je imel nemški državni kancelar von Bethmann-Hollweg v nemški državni zbornici naravnost zgodovinski govor, ki pojasni najboljše sedanji vojni položaj ter nemške — ki so obenem tudi naše — zahteve ob sklepanju miru. V zmislu svoje obljube prinašamo danes ta imenitni govor, v kolikor nam to prostor dopušča.

Državni kancelar je izvajal: Gospodje! Ko sem pred četrdeset let pred Vami govoril, sem se trudil, da vam na podlagi treznih dejstev sliko vojaškega položaja podam. Uspehi so opravičili zavest, s katero sem zamogel takrat govoriti. Dardanelsko podjetje končalo je s fiasco; po zmagoviti srbski vojni, pri kateri je ob naši in avstro-ogrski strani bugarska armada nepozabljivo slavo žela, so zdaj tudi Črnagora in severna Albanija v roki naših zaveznikov. Angleži se trudijo prejšnjo osvojitveno svojo v Kut-el-Amara obkoljeno armade. Rusom se je sicer posrečilo, pridobiti si z mnogokratno premočjo Erzeruma, ali močne turške sile zabranile so jim nadaljno prodiranje. Kakor ruski naval v vzhodni Galiciji, tako so se tudi ponovljeni naskoki Italijanov proti Sočnim postojankam ob hrabrosti avstro-ogrskih čet izjalovili. Z nezaljubljenim naporom so Rusi svoje naskočne kolone na dolgi fronti tudi proti našim črtam podili. Pred Hindenburgom in njegovimi junaki so bili pod velikanskimi izgubami razbiti. Od njih vlad se je sovražnim narodom reklo, da gremo mi s svojo vojaško silo proti koncu, da nimamo več moštva, da je morala naših čet razrušena. Bitka pri Verdunu nas uči kaj drugega. Dobro pripravljene operacije izvršujejo se od junaških čet, ki dosega napram s požrtvovalno hrabrostjo se borečemu sovražniku zmago za zmago. Tako je vojaški položaj na vseh frontah prav dober in odgovarja vsekakor pričakovanju.

Gospodje! Ako zamoremo to tukaj izraziti, kako vročo hvalo moramo našim vojakom zunaj poslati, ki že v 20. mesecu pogumno in brez strahu s truplom in življenjem domovino branijo!

Naši sovražniki mislijo cilj, ki ga ne morejo doseči z orožjem, uresničiti z izstradanjem. Razumel sem, da naši nasprotniki leta 1915 te nade niso hoteli opustiti; ali ne razumem, kako zamorejo hladne glave še po izkušnjah leta 1915 na tej nadi držati.

Naši sovražniki pozabijo, da je naša država hvala organizatorični sili vsega prebivalstva zmožna za najtežavnejše naloge razdelitve življenskih sredstev.

Izstradevalna politika.

Meseci, ki jih zdaj preživamo, so res težavni. Prinašajo omejitve v domačiji, skrbi v družine. Temvečja je naša hvala za požrtvovalnost napram domovini, s katero živi ravno revno prebivalstvo v tem težkem času. Ali delo doma ostalih prineslo bo tudi plod, ako bode nebo naša polja blagoslovilo. Ednoglavno se poroča, da stoji zimska setev dobro; že mnogo let ni stala tako ugodno. Žitna žetev leta 1915 bila je ena najslabejših; v kljub temu pa ne bomo s krušnim žitom samo do nove žetve izhajali, temveč gremo v novo leto z veliko rezervno. Kmetijska moč Nemčije se je najbolje obnesla. Izhajali bomo tudi v bodoče, kakor smo doslej izhajali.

Gospodje! Anglija in njeni zavezniki so tudi nevtralnemu trgovino prezirali. Angleška vlada je celo dovoz mleka za nemške otroke prepovedala. Nobeden torej ne more od nas zahtevati, da bi ne rabili vsako orožje odpora.

Mirovno vprašanje.

Gospodje! Ko sem dne 9. septembra 1915 izjavil našo pripravljenost, govoriti o miru, dejal sem, da o ednaki pripravljenosti pri naših nasprotnikih ne vidim nobenega sledu. To dokazuje vse, kar smo čuli iz ust sovražnih vodij držav. Ni se mi treba pečati z govori v Parizu, Londonu, Petersburgu in Rimu. Le eno besedo na naslov angleškega ministerskega predsednika Asquitha: Za gospoda Asquitha ostane popolno in končno razrušenje vojaške sile Prusije predpogoj vseh mirovnih pogajanj. Obenem pa pogrša v mojem govoru nemške

mirovne ponudbe. Razpravljati o mirovni ponudbah, napravljanih od druge strani, je vsaka stranka pripravljena. Vzemimo slučaj, da bi jaz gospodu Asquithu predlagal, da naj se vsede z menoj k emi mizi, da pregledava možnosti miru in Asquith bi prišel s svojim konečnim popolnim razrušenjem vojaške sile Prusije: pogovor bi bil končan, predno bi prišel. Na take mirovne pogoje nam ostane le en odgovor in ta odgovor podeli naš meč. Ako hočejo naši nasprotniki moritev ljudi in razrušenje Evrope nadaljevati, njih je krivda! Mi bomo svojega moža postavili in vedno krepkejšo udarce dajala bo naša roka.

Cilj sovražne zveze.

Naši nasprotniki hočejo složno, prosto Nemčijo uničiti. Brez moči naj bi bila, vsaki želji soseda izročena, svoje gospodarske sile naj bi imela tudi po vojni vedno v verigah uklenjene; to razumejo nasprotniki pod uničenjem vojaške sile Nemčije. Razbili si bodejo svoje glave! Kaj pa hočemo mi? Zmisel in cilj te vojne je uresničiti Nemčijo, tako močno obvarovano, tako trdno zgrajeno, da ne bode nikdo več zopet poskusil, jo uničiti, da bode vsakdo po širnem svetu našo pravico na prosto nastopanje ter mirovno delo priznal. To Nemčijo hočemo, ne pa uničenje tujih narodov. To je trajna rešitev danes v temeljih pretresene Evrope.

Kaj zamore sovražna koalicija Evropi ponuditi? Rusija usodo Poljske in Finske, Francoska pogoje one nadvlade, ki je bila naša beda, Anglija stanje razrušenja in nezadovoljnosti, ki je tudi notranji vzrok te neizrečne bede, katero prinaša ta vojna čez Evropo. Ako bi se ne bile te tri sile zvezale, da bi kolo zgodovine v davno minule čase nazaj obrnile, bi bil mir Evrope s silami tihega razvika polagoma utrjen. To doseči, je bil cilj nemške politike pred vojno. Kar smo hoteli, nismo zamogli z mirnim delom dobiti. Naši nasprotniki izbrali so si vojno.

Vprašanje Poljske in Belgije.

Zdaj mora nastati mir iz reke krvi in solz,

iz grobov milijonov. V našo obrambo šli smo v vojno, kajti kar je bilo preje, danes ni več. Zgodovina je šla z železnim korakom naprej. Nazaj ne velja več! Avstro-Ogrska in Nemčija nista hoteli vprašanje Poljske narezati. Usoda bitk je to storila. Nemčija in Avstro-Ogrska bode to vprašanje rešili! Zgodovina po takih slučajih ne pozna status quo ante. Belgija po vojni bode druga. Poljska, katero je ruski činovnik še včeraj, izsiljajoč podplačila, katero je ruski kozak požigajoč in ropajoč zapustil, ni več. Celo člani dume so izrekli, da si ne morejo predstaviti vrnitev činovnika na prostor, kjer je medtem Nemeč, Avstrijec ali Poljak za nesrečno deželo pošteno deloval. Nemčija in njeni zavezniki ne bodo več nikdar prostovoljno oproščene narode med Baltskim morjem in volhynskim močvirjem vladi nazadnjaške Rusije izročili. Ne, drugačne ne sme Rusija na neobvarovanih mejah vzhodne in zapadne Pruske svoje armade marsirati pustiti. Istotako pa ne bomo na zapadu dežele, na katerih je tekla kri naših narodov, brez popolnega jamstva za našo bodočnost vrnili. Belgija ne bode več francosko-angleška vazalna država.

Hočemo imeti sosedo, ki se ne bodo zopet nanovo proti nam združili, marveč kateri bodo z nami v skupno korist delali.

Evropa mirnega dela.

Evropa, ki se bode dvignila iz te krize, v mnogem ne bode podobna stari Evropi. Prelita kri ne pride nikdar, izdano imetje le polagoma nazaj. Pa kakor tudi bode, biti mora za vse narode Evropa mirnega dela. Mir, ki bode to vojno končal, mora biti trajen; ne sme imeti v sebi kal za nove vojne, marveč le za končno mirno ureditev evropskih zadev.

Govornik je govoril potem o kolonijah, katerih usodo bodejo zmage v Evropi določile, in o bodočnosti Nemčije, ter je tako-le končal:

Ko sem bil zadnjič v nemškem glavnem stanu, stal sem poleg cesarja na mestu, na katerega sem Njeg. Veličanstvo ravno pred enim letom spremljal. Cesar se je tega spominjal in je opozarjal v globoko ginjenih besedah na velikansko spremembo, ki smo jo od tega časa doživeli. Takrat so stali Rusi do visčin Karpat, zmaga pri Gorlici in krasna Hindenburgova ofenziva še niste bili v toku. Zdaj stojimo globoko v Rusiji. Takrat napadali so Angleži in Rusi še Gallipoli in so upali, da spravijo Balkan proti nam v požar. Zdaj stoji Bulgarija trdno ob naši strani. Takrat smo bili težko odporno bitko v Champagni, zdaj pa je donel pri besedah cesarja grom topov od bojev pred Verdunom. Naj-globokočja hvala čisto proti Bogu in proti armadi ter ljudstvu je napolnila cesarjevo srce. V tej uri mi je velikansko delo, ki sta ga izvršili v tem letu armada in mornarica, močnejše pred dušo stopilo.

Nobena druga misel nas ne obdaja, kakor ta: Kako pomagamo, kako podpiramo najboljše naše vojake, ki žrtvujejo tam zunaj za domovino svoje življenje... Ena volja, en duh jih vodi. Ta za vse složni duh naj tudi nas vodi. On je, ki bode peljal čez boj očeto v naše otroke v močno, presto bodočnost!

Za odprave bolečin v hrbtu se od mnogostevnih zdravnikov in v mnogo čez stotisoč zahvalnih pisem priporoča Fellerjev bolečine odpravljajoči rastlinski esenčni fluid z zn. „Elsa“-fluid. Obdrženje in krepke masaže hrbta s tem izbornim sredstvom učinkujejo večinoma takoj in se izkazujejo kot prav posebno blagodejne. Velika priljubljenost tega staro-znanega bolečine odpravljajočega domačega sredstva povzročila je mnogostevno posnemanje. Priporočila se pa, da naj se ne dela poskusov in eksperimentov, marveč naj se drži edino pristnega „Elsa“-fluida. Naroči naj se pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatstvo). 12 steklenic stane povsod franko le 6 kron. Torej nismo najzanesljivejši, marveč tudi najcenejši sredstvo za obdrženje. Nobeno drugo nima toliko zahvalnih pisem in zdravniških priporočil. Kar toliko ljudem dobro stori, mora biti dobro in zato priporočamo, je zaupljivo rabiti. Tudi Fellerjevo milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice [z. zn. „Elsa“-kroglice, 6 skatljice franko za samo 4 K 40 h, se zamore obenem naročiti. So izkušeno, želodec okrepujočo odvajalno sredstvo izbornega, sigurnega vpliva in jih je odlikovati vsekakor pred drastičnimi sredstvi. Jako priljubljen!

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 7. aprila. Uradno se danes razglša:

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Ničesar posebnega pomena.

Italijansko bojišče. Ob primorski fronti obdržal je sovražnik včeraj popoldne živahni artiljerijski ogenj, ki se je držal proti toliminskemu mostiču tudi ponoči. Severni del mesta Gorice bil je zopet iz težkih kalibrov obstreljevan. Čez Postojno krožila sta dva italijanska letalca, od katerih je eden brezuspešno bombe metal. — V tirolskem obmejnem ozemlju prišlo je na raznih točkah do manjših bojev. Na hrbtu Rauchkofela (severno od Monte Cristalla) se je nekemu sovražnemu oddelku v zadnjih dneh posrečilo, utrditi se v nekem sedlu. Danes ponoči so naše čete sedlo od sovražnika očistile, vjele 122 Italijanov, med njimi 2 oficirja in zaplenile dve strojni puški. Severno od doline Sugana napadle so močne postojanke pri St. Oswaldu. Sovražnik bil je zavržen in je imel velike izgube. Isto usodo so imeli sovražni napadalni poskusi v oddelku doline Ledro. Severno prelaza Tonale bili so nekateri nanovo narejeni jarki Italijanov danes ponoči z minami uničeni.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 7. aprila (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. S skrbno pripravljenim napadom postavile so se naše čete po trdovratnem boju v last angleških, zdaj od kanadskih čet zasadenih odprtinskih postojank južno od St. Elói. — V Argonah so sledili severno od Four de Paris kratki boji. S porabo metalca plamen vsiljeni sovražnik bil je hitro zopet nazaj vržen. — Večkratni sovražni napadalni poskusi proti našim gozdnim postojankam severno-vzhodno od Avocourta niso razven prvih pričetkov in brezuspešnih delnih sunkov napredovali. Tudi vzhodno od Maase niso zamogli Francozi svojih napadalnih namerov proti v naših rokah se nahajajočim napravam v gozdu Caillette izpeljati. Za nameravani sunek pripravljene čete bile so od našega artiljerijskega ognja učinkujoče prijete.

Vzhodno bojišče. Južno od jezera Narocz so se krajevni, ali luti ruski napadi izjalovili. Sovražna artiljerija je bila na obeh straneh jezera živahno delavna.

Balkansko bojišče. Položaj spremenjen.

Vrhovno armadno uradno poročilo.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 8. aprila. Uradno se danes razglša:

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Ničesar posebnega pomena.

Italijansko bojišče. Na dolinski fronti bil je sovražnik danes. Nespreiz nekaterih naprej potisnjenih „sap“ na Italijo. Tudi južno od Merzi Vrha vzele so topove. Čete neko italijansko postojanko in godki. pri temu 43 vjetih ter zaplenile eno puško. — Ob tirolski fronti obdržal italijanska artiljerija v večih oddelkih, proti naši postojanki zapadno od Rive oženj. Neki sovražni oddelki, ki se je nekaterih naših „sap“ na južni strani Rocca bil je s protinapadom iz nje prepoden. vilo pri izčiščenju Rauchkofela napad vjetih zvišalo se je na 3 oficirje mož. Vsi tam boreči se Italijani padli so v ročni borbi. — Vetrnjem mraku napadla so brodovja in pomorskih letal kolodvori od Casan San Giorgio di Nogaro z natančno zvanim uspehom. Od hrabrih letalcev, pri metanju bomb pregloboko doli spu trije niso vrnili.

Namestnik generalštabnega pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 8. aprila. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na levi Maase vzeli so v naskoku šlezjski in vojaki dve močni francoski janki južno Haucourta in so vsi sovražnikovo postojanko sočini Termitskega griča. Danes poskušeni protisunek se je popolnoma Naše izgube so male, one sovražnika vseled zahrbtnega ravnanja posameznih sebnost težke. Poleg tega se je 15 in 699 neranjenih mož vjelo, med njimi številno rekrutov letnika 1916. sočinah vzhodno od Maase in v bila je obojestranska artiljerija močno. Na Hilsenfirtu (v Vogezah) sunil manjši nemški oddelki proti neki napadjeni francoski postojanki, katere po

Nizozemska.

Prinašamo danes zemljevid Holandske ali Nizozemske (Niederlande), ki je kar nakrat mobilizirala in izrazila svojo odločno željo, ščititi z vsemi sredstvi svojo pošteno nevtralnost. Danes se še ne more odločiti, je-li bode potrebno Nizozemski poseči po meču, da se ubrani napadalcev njenih mej. Sploh se še ničesar natančnega ne ve, zakaj je pravzaprav mobilizirala in od katere strani pričakuje nevarnost. Morda se bode tudi to kmalu odločilo. Zato je zemljevid tembolj zanimiv. Kakor kaže ta zemljevid, meji nizozemska kraljevina vzhodno na pruske province Hannover, Westphalen in Rheinland, južno na Belgijo in severno ter za-

med Nemčijo in Belgijo pa leži nikomur nevarno ozemlje „Neutral-Moresnet.“

je razven 21 vjetih v boju padla. Sovražni jarki so bili razstreljeni. Vzhodno bojišče. Ruski napadi so bili tudi včeraj na neki ozki frontni oddelek isto jezera Narocz omejeni in so bili gladko porazjeni.

Balkansko bojišče. Nič novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.B. Dunaj, 9. aprila. — Uradno se danes razglasa:

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Nespremenjeno.

Italijansko bojišče. Mestoma živahni topovski ogenj. Drugače nobeni pomembni dogodki.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.B. Berlin, 9. aprila. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Položaj je na vseh bojiščih v splošnem nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemški letalci nad rusko letalno postajo.

K.B. Berlin, 9. aprila. Wolffov uradno poroča:

Dne 8. aprila napadla so štiri pomorska letala rusko letalno postajo Popenholm pri Kielundu na otoku Oesel. Postaja je bila z 20 bombami obmetana. Od štirih v obrambo se dvigajočih sovražnih letal bili sta dve prižgjeni, spustiti se na tla. Vkljub ljutemu obstreljevanju so se naša letala nepoškodovano vrnila.

Šef admiralnega štaba mornarice.

* * *

Oesel je neki ruski, k Livlandu spadajoči otok v Baltskem morju ob vходу v obal Rige.

Zahrtni napad Francozov.

K.B. Berlin, 9. aprila. Glasom poročila listov zgodil se je pri naskoku na Termit-ski grič dogodek, ki je Nemce najskrajneje razburil. Francoska posadka prve črte je namreč roke v zrak dvignila, v znamenje, da se boče udati. Komaj pa so Nemci na to od sovražnika dole vedno respektirano znamenje iz jarkov skočili, ko so Francozi bliskoma svoje proči vržene puške zopet prižgeli in našim v hrbet streljali. To je pad prokrat, da porabi sovražnik tako zahrtno sredstvo. Ta prelom ljolnosti je povzročil seveda mnogo stal.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.B. Dunaj, 10. aprila. Iz vojnega tiskovnega stana se poroča:

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Nespremenjeno.

Italijansko bojišče. Na Goriškem držala je sovražna artiljerija vasi zadaj naše fronte pod ognjem. Eno Caproni-letalo bilo je pri svojem izkrcanju blizu Lucinico z našim topovskim ognjem uničeno. — Ob ostali fronti trajajo navadni artiljerijski boji naprej. V dolini Sugana so Italijani s streljanjem Caldonazzo v požar spravili. Na Rivo metali so sovražni letalci bombe. — Ob Tonale-csteri posrečilo se je nasprotniku, utrditi se v nekaterih naprej potisnjenih jarkih južno Spera.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemški uspehi na obeh straneh Maase.

(Nemško uradno poročilo od ponedeljka.)

K.B. Berlin, 10. aprila. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V zavzetih odprtinskih položajih južno od St. Elói so naše čete popolnoma zavrle poskude zopetne pridobitve sovražnih oddelkov za ročne granate. — Minski boji med kanalom od La Bassée in Arrasom so postali v zadnjih dneh zopet ljutejši. — Na zapadnem bregu Maase bili so Bethincourt in istotako močno zgrajene postojanke Alsace ter Lorraine odtrgani. Nasprotnik je poskušil, se nevarnosti z nujnim nazadovanjem odtegniti; ali Šlezijci so ga še prišli. Nasprotnik je izgubil poleg težkih krvavih izgub na neranjenih vjetih 14 oficirjev ter okroglo 700 mož, 2 topova in 13 strojnih pušk. Obenem smo izpraznili nam neprijetne sovražne naprave, hiše, prenočišča na raznih točkah fronte popolnoma, tako severno vasi Avocourt in južno Raben-gozda. Tudi pri teh posameznih podjetjih posrečilo se je, Francozom resno škodovati. Na vjetih izgubili so tudi več oficirjev ter 276 mož. — Desno od Maase se je na slinčni način neko dolino na južno zapadnem robu Pfeffergricha očistilo; v naših rokah ostali so 4 oficirji in 184 mož ter nekaj materijala. Bolj vzhodno in v Woever vršili so se samo artiljerijski boji. — V zračnem boju se je južno-vzhodno od Damkoupa in severno-vzhodno od Chateau-Salinsa po eno francosko letalo sestrelilo. Letalci prevega so mrtvi. Opazovalo se je po eno padajoče sovražno letalo v vasi Loos in v gozdu Cailette.

Vzhodno in balkansko bojišče. Nobeni dogodki posebnega pomena.

Vrhovno armadno vodstvo.

Še pet let vojne?

K.B. Zürich, 10. aprila. „Neue Züricher Zeitung“ se poroča od posebno podučene strani: Obisk angleškega ministerskega predsednika Asquitha pri papežu ni napravil v vati-kanu nobenega dobrega vtisa. Vemo, daje Asquith v svoji poldrugo uro trajajoči audijenci med drugim mnenje izrazil, da bode vojna najmanje še 5 let trajala. Te grozovite besede so se seveda manj iz subjektivnega prepričanja, marveč v svrhu prestrašenja izrekle; saj sodilo se je tako o njih. Sveti oče se vrže kakor pravi oče med pripravajoče se si-uo-ve. Zdaj pa mora slišati napoved prepira brez konca in vojne do uničenja.

(To vest je treba seveda prav previdno sprejeti. Mogoče je že, da je blazni angleški minister v svoji obolosti take neumnosti izrazil; saj so naši sovražniki v poteku te vojne že vse mogoče duševne kozolce delali. Ali odgovor je bil vedno — udarec. Trezni človek ne more verovati, da bi ta najgrozovitejša vojna še več let trajala. Papež naj bi bil Asquitha skozi vati-kanska vrata vrgel, pa bi bilo boljše za škato-liško javnost. . . . Mi pa smo prepričani, da naša končna zmaga ne bode izostala! (Op. ur.)

Lahi obstreljujejo kraje za našo fronto.

(Avstrijsko uradno poročilo od torka.)

K.B. Dunaj, 11. aprila. Uradno se danes razglasa:

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Nobenih bistvenih dogodkov.

Italijansko bojišče. Artiljerijski o-og- enj je včeraj v posameznih oddelkih fronte na ljutosti narastel. Sovražnik obstreljeval je po načrtu kraje za našo fronto. Tako so stali pod težkim ognjem na Primorskem Duino, južni del Gorice, bolnišnica (!) v sv. Petru in več drugih krajev na Goriškem; na Koroškem St. Katrein in Uggowitz v Kanalski dolini; na Tirolskem Levico in Rovereto. Boji pri Rivi trajajo naprej.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Zmagovito nemško prodiranje okoli Verduna.

(Nemško uradno poročilo od torka.)

K.B. Berlin, 11. aprila. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Po večkratnem znatnem zvišanju svojega artiljerijskega ognja pričeli so Angleži južno od St. Elói z močnim napadom z ročnimi granatami, ki se je pred našo odprtinsko postojanko izjalovil. Postojanka je v vsej svoji razširjenosti trdno v naši roki. — V Argonah pri La Fille Morte in bolj vzhodno od Vauquois so Francozi z večimi razstrelbami le sami sebi škodo napravili. — V bojnem ozemlju na obeh straneh Maase je bilo tudi včeraj bojno delovanje prav živahno. Protinapadi na od nas zavzeto francosko postojanko južno od potoka Forges med Haucourtom in Bethincourtom so se izjalovili z izgubami za nasprotnika. Število neranjenih vjetih je tukaj za 22 oficirjev in 549 mož na 36 oficirjev in 1231 mož naraslo; plen pa na 2 topova in 23 strojnih pušk. — Zavzetje nadaljnih utrjenih hiš južno od Raben-gozda prinesel nam je danes ponoči zopet na vjetih 222 mož in 1 strojno puško. — Protisunki iz smeri Chattancourt so obtičali v našem učinkujočem stranskem ognju od vzhodnega brega. — Na desno od Maase poskusil je sovražnik brezuspešno, pridobiti zopet ob južno zapadnem robu Pfeffergricha izgubljeno ozemlje. — Južno-zapadno od trdnjave Douaumont moral nam je sovražnik nadalje obrambene naprave prepustiti, iz katerih so pripeljali nazaj par tucatov vjetih in 3 strojne puške. — Z ognjem naših odpornih topov bila sta dva sovražna letala južno od Yperna sestreljena.

Vzhodno in balkansko bojišče. Položaj je nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

258.000 ton sovražnih ladij od novega leta sem potopljenih.

K.B. Berlin, 11. aprila. List „Berliner Zeitung“ poroča:

Po do danes zjutraj došli poročilih se je od 1. aprila sem čez 80.000 ton sovražnih trgovinskih ladij potopilo. Tekom meseca januarja se je okroglo 20.000, tekom februarja okoli 40.000 ton sovražnega ladjinega prostora uničilo. Tekom meseca marca se je okoli 50 sovražnih trgovinskih ladij z okroglo 100.000

„Debela Berta“ v Stambulü.

V raznih mestih so postavili spomenike, v katere zabija požrtvovalno ljudstvo žeblje in podari s tem gotove svoje denarja za vojno-oskrbovalne in druge vojne namene. V Berlinu imajo spomenik „Eisener Hindeburg“, na Dunaju „Wehrmann in Eisen.“ Zdaj so postavili tudi v evropskem delu turške prestolice Stambulü tak spomenik in sicer „Železno kanono.“ Spomenik ima podobno nemške 42 cm-kaliberske kanone, ki jo

Dre „Dicke Berta“ in Stambulü.

nazivljajo nemški artiljeristi s šaljivim imenom „Debela Berta.“ Prinašamo sliko tega turškega spomenika.

tonami, med njimi okoli 75.000 ton s pomorskimi čolni, potopilo. K temu prideta še dve pomožni križarki s skupno 18.000 tonami, ki ste bili tudi odvzete trgovinski mornarici.

(Torej se je posrečilo nemški pomorski straži v teku treh dobrih mesecev sovražnih trgovinskih ladij za več kot en četrť milijona ton potopiti. Zdaj bodo Angleži in Francozi pač polagoma razumeli, da se Nemčija in Avstro-Ogrska ne daste tako meni nič tebi nič izstradati. (Op. uredn.)

Italijani pri Rivi popolnoma poraženi.

(Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K. - B. Dunaj, 12. aprila. Uradno se danes razglša:

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Ničesar pomembnega.

Italijansko bojišče. Živahni topovski boji na posameznih frontnih oddelkih trajajo naprej. Pri Rivi bil je sovražnik, ki se je utrdil v nekaterih naprej potisnjenih jarkih in ob nekem obrambnem zidovju južno od Sperone, iz teh postojank zopet prepoden. Italijanski napad je tedaj popolnoma odbit.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Francoski protinapadi zavrnjeni.

(Nemško uradno poročilo od srede).

K. B. Berlin, 12. aprila. (W. B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Pri La Boisselle severno-vzhodno od Alberta pripeljal je neki mali nemški oddelek od nekega ponočnega podjetja proti angleški postojanki brez lastnih izgub 29 vjetih in eno strojno puško seboj. — Zapadno od Maase napadli so Francozi brez uspešne naše črte severno vzhodno od Haucourt; v ostalem pa so se omejili na živahno obstreljevanje s svojo artiljerijo. — Na vzhodnem bregu Maase prinesli so trije z ljutim ognjem pripravljeni protinapadi na Pfeiffergricu sovražniku velike izgube, pa nobenega dobička. Dvakrat se naskočnimi četami ni posrečilo, predeti okoliš našega zatvornega ognja. Tretji napad bil je popolnoma zlomljen v ognju naših strojnih pušk blizu pred našimi obrambami. — V gozdu Caillette pridobili smo tudi obrambi nasproti korakoma nekaj na ozemlju. — V Zračnem boju bilo je neko francosko letalo pri Ornesu sestreljeno. Voditelj je mrtev.

Vzhodno bojišče. Pri Garbrowki severno-vzhodno od Dünaburga bili so ruski ponočni napadi večih kompanij zavrnjeni.

Balkansko bojišče. Nič novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

„Kladivo ali naklo“.

Tako je naslovljen najnovejši zvezek vojnih člankov H. St. Chamberlaina. Komur traja vojna predolgo, kdor ne ve, zakaj se gre, kdor je omamljen pod vplivom lažnjivega smrada, ki ga razširja „ententa“ v nedoseženi brezvestnosti po svetu, ta mora ta novi zvezek čitati. Strahopetneži, ki jih je v Avstriji veliko število, naj se pustijo podučiti od „Kladiva in nakla“, da bi pustolovski načrti Rusije proti Avstriji brez pristopa Anglije ne bili pričetli.

Že v letu 1864 predložil je Gorčakov carju Aleksandru II. spomenico, ki kažeje med najvažnejšimi bodočimi nalogami ruske države „razrušenje avstrijske državne zveze“. To je stalo tako trdno, da je današnji srbski notranji minister že l. 1909 izjavil, priateljstvo in mir z Avstrijo je le tedaj mogoč, ako ni Avstrija več veselisa, ako prevzame vlogo nekake vzhodne Švice. Ničesar ne dokazuje bolje brezmejno predrz-

nost teh jugoslovanskih pritljivkavcev, kakor ta izraz. Tudi ni vojna morda slučajno poleti 1914 izbruhnila. Ta čas je bil že davno določen in tudi to dokazuje Chamberlainov spis. Od vojne presenečena Rusija bi se ne mogla nikdar že po treh tednih k bitki pri Tannenbergu postaviti.

Anglija seveda ni šla že naprej na uničenje Avstrije; hotela se je zadostiti z uničenjem Nemčije. Ali pomoč Rusije je bila doseči le za ceno uničenja Avstrije. In z ono brezvestnostjo, ki je angleške mogotce vedno odlikovala, sprejeli so ruske pogoje. Vse, kar je Angležem neprijetno, naj bode to potem Nemčija, Avstrija ali Turčija, se mora pač uničiti. Res, samo vrag zamore imeti veselje nad tem narodom!

Kako pa pride rojeni Anglež do tega, da nastopa proti mogotcem svoje dežele tako kakor Chamberlain? To se čuje opetovano vprašati. Ker je na Angleškem vendar mnogo takih, ki podobno mislijo, mnogo mož, ki imajo še vest in boljše znanje nego večina njih rojakov in ki zaničujejo globoko nenravni značaj politike vladajočega razreda. Mož tudi, za katere pojem „germani“ še ni izgubil zmisla in ki vedo, kaj stoji za vso človeštvo na igri, ako bi bilo edino ljudstvo, ki hrepeni na vsakem kulturnem polju po najvišjem, nemško ljudstvo, pobito in pohabljen, samo ker to hoče neki požrešni kramarski razred. Chamberlain je eden onih velikih, prostih Angležev, katerih je bilo mnogo, predno so demokratske fraze in kupljeno časopisje izvršili svoj uničujoči učinek na velenadarjeno to ljudstvo. F. H. („Grazer Tagblatt“).

Izpred sodišča.

Obsojeni ogrski poslanec.

Budimpešta, 7. aprila. Znani ogrski poslanec Štefan Varkany rabil je pri neki železniški vožnji v razburjenosti oistre besede proti vojni. Sodnija ga je obsodila vsled tega na 6 mesecev ječe.

Mesarica, ki zna zaslužiti.

Dunaj, 8. aprila. Soproga mesarja Julija Zillinger iz Günsendorfa je od neke družbe „Siedlichfür“, zbiralnice vojaškega erarja za živo živino, od aprila 1915 pa do julija istega leta 119 krav in 160 volov za prisilno klanje nakupila. To prav poceni kupljeno meso je potem deloma v Günsendorfu, deloma po komisijonarjih v dunajski veletržnici po običajnih cenah od 2 K 60 h do 4 K 60 h prodala. Okrajna sodnija je v tem ravnanju videla navijanje cen in je obsodila mesarico Zillinger na 15.000 kron denarne globe. Sodnik je smatral, da je imela mesarica srednji dobiček od 15 do 20 % in da je v 3 mesecih pri tej prodaji zaslužila več kot 33.000 kron. Obsojena mesarica je vložila vzklic in je bila pri okrožni sodniji oproščena.

Previsoke cene za mleko.

Ptuj, 9. aprila. Vkljub najstrožjim odredbam so v zadnjem času na ptujskem mestnem sejmišču cene mleka naravnost grozovito poskočile. To je nevarnost zlasti za ubogo deco, ki je odvisna od mleka. Nekateri mlekarice res morejo in nočejo razumeti, da velja postava za vse in da se tudi mleko ne sme čez mero dražiti, pa tudi ne z vodo in drugimi primeski kvartiti. Posestnica Antonija Macun iz Rogoznice pri Ptujju prodajala je na mestnem sejmišču mleko po 40 vinarjev za en liter, čeprav je bila takrat najvišja cena določena s 24 vinarji. Sodnik dr. Gaber obsodil jo je vsled tega po § 14 dotične cesarske naredbe na en teden zapora in 50 kron denarne globe. Upati je, da bode ta slučaj vplival na mlekarice, da ne bodo za ubogo ljudstvo prepotrebno sredstvo preveč dražile. Kmet naj zahteva pošteno ceno; saj mora tudi on vse dražje plačati. Ali kakor trgovci in tovarnarji tudi on ne sme odušne cene vsiljevati. Postava je jako stroga, zato pa jo naj tudi vsakdo vpoštevata.

Navijanje cen.

Ptuj, 9. aprila. Firni za nakupovanje življenskih sredstev Joh. Dimnik v Sv. Lenartu

in V. Reinhardt v Ptujju sta vsaki sledi iz dolge krililni ministerstvo g... i v tekočem... no pozornost... verjetno visoko skočile. Vsled tega je ta ter listne firme Reinhardt, Schönlaub že... le malo p... časom obsojen na en teden zapora... kron globe, njegova žena pa na 30... globe! Zdaj se je imel tudi Johan... pred tukajšnjim okrajnim sodiščem... Obsojen je bil na 14 dni zapora... kron denarne globe. Vložil je proti... priziv.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerski.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi vani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema (**) pomenijo, elne in živinske sejme.

Dne 14. aprila v Semriachu**; Dne 15. aprila pri St. Janžu v Dravogradu*, okr. Slovenji Gradcu*, v Brežicah (svinjski sejmi), v S. dorfu**; v Slovenjem Gradcu*; v Maribor.

Dne 16. aprila v St. Ilju, okr. Dne 17. aprila v Špelfeldu*, nica; v Kapelah, okr. Brežice; v Kamnici*, okr. Maribor.

Dne 18. aprila v Radgoni; (svinjski sejmi); v Ptujju (konjski in sejmi ter z žrebeti); v Gradcu (sejmi živino).

Dne 19. aprila v Rogatcu (sejem); v Ptujju (svinjski sejmi).

Mangold, mnogo nasejati.

Letos moramo ne samo nasaditi v zelenjave, ampak tudi obračati posebno take vrste, ki se dajo posebno lahko obdelati posebno rodovitne.

Med te uvažene vredne vrste zelenjave še premalo znani mangold.

Velika roninemu podobna semena se na setveni gredi na prostem. V maju nasaj pognojeno gredo po štiri vrste in posamezni razdalji 20 do 25 cm. Tudi lahko posejemo licu mesta tako, da se po 1 ali po 2 semen dneh razdaljah vtakne v zemljo.

Od rastlin ki hitro rastejo, se listi s celji po potrebi natrgajo in se pripravljajo njeva prikuha ali podobno kakor špinaca.

Listi rastejo pri vlažnem vremenu škropljenju in pravočasnem gnojenju z namo jim gnojem ali z čisto gnojnico prav lahko celo poletje obrabimo do pozne jeseni rastoče pese listje in pecelje listov.

Mangold ostane čez zimo zunaj in muje na licu mesta, kjer lahko v bodoči koncem maja dobimo prve liste.

Pritegnitev gozdov za dobavo krmil.

V marcu lanskega leta je izdalo poljedelstvo gozdarskim ravnatelstvom in gosposčin natančne ukaze, ki so imeli namen, kolikor mogoče obsežni meri napraviti dostop delskemu prebivalstvu, kolikor je to bilo bistvenega, zlasti trajnega oškodovanja gozdn. Gozdarskim ravnatelstvom in ravnatelstvom se je naročilo, da pašnike v gozdovih kolikor pospešujejo in podaljšajo, da pred vsem gnojem do paše na roko in jim tudi kolikor olajšajo pripravljanje in vzdrževanje naprav, ki pašo i potem pa, ne krato s pismom potrditi, tudi ostalemu prebivalstvu brezplačno omogo gozdovih na krajih, ki so za to priprani prizanašanja, ki mora izostati iz umevnih ali se je odredilo, da se dobiva trava proti dopust ali da se brezplačno oddajo v lastni režiji mila. Tudi se je nameravalo oddati krmilno dobne odredbe je ukrenilo poljedelsko minist odvezte talne stelje in vejne stelje; odredilo se kolikor mogoče izrablja erarična šotina s spodarskim ravnatelstvom in ravnatelstvom se je naročilo, da skrbijo za razglasitev teh za to, da postopajo gozdarska ravnatelstva z občinami. Poljedelskemu ministerstvu je ne samo omogočilo kolikor možno izrabo v njegovi upravi, za dobivanje krme ampak da tudi kolikor mogoče daja dober sestnikom zasebnih gozdov, katerim je bilo podobno postopanje. Ker so se te uredbe ob

vsled k... po vseh... da so ce... naravno... je bil... te pred... pora... a 300 k... n Dim... a zagov... ra in l... ti tej ob...

erskem... sejmi, s... dvema s... ejme.

, okr. Fr... ška, St... endorfu... v Ormož... Braslovca, v l...

tu pri S... ed; v l... t. Ilju...

kr. Mar... , okr... Sevnici"

v Orm... in gov... a s pom...

svinjski

usejati m... pozornost... elovati v...

ve spad...

sadijo z... adimo d... ne rastl... v april... ena v a...

širokimi... kot ko...

ali prid... očenim l... lo zop... i od v...

lahko p... pomlad...

in stelj...

elsko m... nateljst... n krmil... gozdov... opno p...

ogooe b... h nasač... i gospo... or moge... do opr... or moge... i služijo...

aih pra... očijo p... rui. Gl... kov p... nim list... bljena i...

listje. h... sterstvo... je tudi... telja. G... gospo... odredb... logovon... za to, z... gozdov...

n stelj... gled p... nalož... nesle, k...

Razno.

Živinski in svinjski sejmi v Ptuj se vršijo, kakor smo to že v zadnji številki poročali, z opet v navadnem redu, kakor je bilo to pred izbruhom kužne bolezni na gobcih in parkljih. Glede živinskih cen je treba omeniti, da so bile od mesta nastavljene cene od c. k. namestnije razveljavljene in da veljajo tedaj stare, od c. k. namestnije potrjene cene. Te cene se morejo seveda strogo držati, ker bi v slučaju prekoračenja cen bila kaznovana prodajalec in kupec. Opozarjamo živinorejce in svinjorejce, da naj ptujske sejme prav živahno posestujejo, ker jim nudijo ti sejmi vse potrebne ugodnosti in je vedno dovolj dobrih kupcev!

Od hrabrih pionirjev ptujskih za Velikonočne praznike. Vrli ptujski pionirji nam pišejo: Tudi mi vam donášamo en dopis, ker se nam že bliža druga Velikonoča na tem bojnem polju med gromenjem pušk in topov. Pa posebnih dogodkov vam nimamo pisati, ker že vojska dolgo traja in je že vsakemu vse znano o tej vojni. Mi pričakujemo, da bi Bog dal, da bi se prihodnjo Velikonočo v zdravju, veselju in sreči v roke segali in ustmeno pozdravljali. Pošiljamo vam iskrene pozdrave in voščimo vam vsele Velikonočne praznike, vam očetje, matere, žene in dekleta, da bi se tudi vi spominjali na nas vse podpisane: štabni narednik Alois Berlič, doma iz Gerečje vasi pri Ptuj, četovodja Josip Zelenko, doma iz Podvinic niže Ptuja, poddesetnik Konrad Pukl, doma iz Gornjih Hoč pri Mariboru, poddesetnik Florijan Turnšek, doma od Sv. Vida niže Ptuja, pionirji: Brata Fric in Franc Zupanič, doma iz Gerečje vasi pri Ptuj, Jakob Heiž, doma iz Trnči na Dravskem polju, Fric Selinšek, doma iz Zatočilč na Dravskem polju, Franc Jurič, doma iz Gornjih Pletelj na Dravskem polju, Georg Predan, doma iz Pohorja pri Mariboru, Leopold Doler, doma iz Velenja pri Celju. — Še en pozdrav na srečno svidenje!

Dobrotnik. Neki neimenovani dobitnik v Mariboru, ki si je že svoj čas v občinskem svetu velike zasluge za splošnost pridobil, daroval je zopet 1600 kron, ki se naj porabijo za nakup mleka za vboje družine z mnogimi otroci.

10 vojakov iz ene družine. Posestnik Alojz Roschmann v Dobrovci pri Mariboru ima 6 sinov, ki stojijo vsi v vojni; tudi moža njegovih dveh hčera in dva vnuka stojijo v vojni. Torej 10 vojakov iz ene družine! Doslej so še vsi zdravi, le eden se pogreša.

Prebiranje 18-letnih črnovojnikov (to je rojstnega letnika 1898) vršilo se bode, kakor smo že v zadnji številki nakratko poročali, v času od 15. aprila do 4. maja. V za nas merodajnih krajih določeni so za prebiranje sledeči dnevi: Brežice 17. in 18. aprila, Trbovlje 20. aprila, Laufen 25. in 26. aprila, Celje 27., 28., 29. in 30. aprila, Celje (mesto) 2. maja, Šmarje pri Jelšah 3. maja, Slov. Gradec 17. in 18. aprila, Ljutomer 20. aprila, Ptuj (mesto) 25. aprila, Ptuj (okolica) 26. in 27. aprila, Ormož 28. aprila, Rogatec 29. aprila, Konjice 1. maja, Maribor (mesto) 15. aprila, Maribor (okolica) 16. in 17. aprila, Slov. Bistrica 18. aprila, Sv. Lenart 20. aprila, Radgona 25. aprila.

Samomor. Že dalje časa na duhu bolani posestnik Gregor Blazinšek v Vinah (občina Novacerkov pri Celju) obesil se je na podstrešju svoje hiše. Živel je v urejenih razmerah in zapuščal veliko družino.

Iz radovednosti obesil. 12-letni sin Karl posestnika Thammer v Sv. Margareten na Koroškem se je v gospodarskem posloju svojega očeta obesil in so ga našli mrtvega. Deček je čul opetovano pripovedke vojakov, kako se obesa veleizdajnike. Bil je jako radoveden, kakšna čustva obdaja človeka pri tej smrti. Tako se je hotel iz radovednosti obesiti, potem pa ni mogel več glave iz zanke spraviti.

Na železniški progi Velenje-Celje se je s 15. aprilom pri tovornih vlakih št. 1877 in 1888 vožnja za osebe z vozovi 3. razreda vpeljalo. To velja do preklica. Vozni red vsebujejo tozadevni razglasi.

Zaplenjeno žito. V raznih občinah na Ogrskem se je zopet 1336 meterskih centov žita in koroze v zasebni lasti zaplenilo.

Kozaki umorili ritmojstra. „Vossische Ztg.“ poroča iz Petersburga: Veliko razburjenje povzročil je v Petersburgu pred kratkim umor s svojo stotnijo od fronte došlega ritmojstra Tonkija. Oficir bil je od vojakov nekega kozaskega regimenta iz okna vojašnice na cesti z revolverskimi strelami usmrčen. Policija je celi prostor takoj obkolila, ali uvedena stroga preiskava ni imela nobenega uspeha.

Pesek namesto žajfe. V „Frankfurter Zeitung“ piše neki zdravnik: Največ žajfe se pri negovanju trupla porabi vsled umivanja rok. Tu pa se zamore žajfo skoraj popolnoma s peskom (iz potoka ali morskim peskom) nadomestiti. Kajti pesek odpravi mnogo boljše vse dele umazanosti; ako se mu doda še nekaj sode ali žajfnatega praška, odpravi pesek tudi prav dobro mast in olje. Najbolje se napolni umivalno posodo ali čeber na eno roko visoko s peskom in se naliže nanj dve roki visoko vode. Vvodi se obdrnge roke s peskom prav krepko in se jih prkarat pomoči v vodo samo, da se odmiče pesek. Umazano vodo se odlje, pesek pa se zamore vedno zopet porabiti. Dobitek pri tem umivanju ni samo prištedek žajfe, marveč tudi dejstvo, da ne napravi nobena žajfa roke tako mehke in od krvi preplavljene, nego ta zdravniško priporočena masaža s peskom.

Gališki namestnik umrl. C. k. namestnik v Galiciji, general infanterije pl. Collard je umrl.

Umrli je v Leitersbergu pri Mariboru splošno znani krčmar g. Mihael Teichmeister v 76. letu svoje starosti. N. p. v m.

4. vojno posojilo. Šparkasa mestne občine v Celju je naznanila za 4. vojno posojilo 1,500 000 kron.

Najdeno orožje. C. in k. policija v Belgradu našla je v neki tajni kleti zazidano veliko zalogo orožja. Zaloga obsega: 582 revolverjev, 1600 flobert-patron, 14 000 vžigalnih kapseljev, 15 000 ednakih, 60 000 razstrelnih kapseljev, 250 000 bakrenih kapseljev in 800 000 praznih puškinih patron za srbske puške. Zazidali so to orožje pred jesensko ofenzivo.

Velikanoč na Nemškem. Nemški listi objavljajo sledeči poluradni opomin: „Ako ljubite domovino, potem omejite do skrajnega porabo moke, sladkorja, masti in jajc za izdelovanje pogač in drugih jedil. V letošnjih praznikih naj bi se zlasti velikonočna jajca ne porabilo za igrače in ne odtegnili redni prehrani ljudstva. Za otroke bode v veliki meri vzgojevalno, ako se jim da razumeti, da zamorejo tudi oni z malimi pomanjkanji ljudski splošnosti koristiti.“ — Ta pravilni opomin velja tudi za nas v Avstriji. Kajti tudi pri nas misli mnogo ljudi, da mora v praznikih bogve kaj vse v sebe zmašiti. V predpustu smo vkljub oblastvenim prepovedim to zapravljanje življenjskih sredstev z obžalovanjem opazovali. Vojna zahteva od nas vseh žrtve. Kdor torej iz stare navade življenjska sredstva zapravlja, ta škoduje domovini.

Barvana jajca na Ogrskem prepovedana. Budimpeštovski uradni list objavlja vladino odredbo, glasom katere se prepove velikonočno barvanje jajc in razpečevanje takih jajc tudi na Ogrskem.

Zanimivi pozdrav iz ruskega vjetništva. „Grazer Tagblatt“ poroča: Iz Zarizyna ob

Volgi sprejeli smo včeraj dne 15. februarja t. l. oddano dopisnico, ki je podpisana od orožniškega stražmojstra Karla Sajna iz Rudolfovega na Kranskem, od feuerwerkerja Jožefa Miklavca iz Ljubljane, od oficirskega namestnika Rudolfa Jersche iz Celovca in na kateri se m. dr. piše: Slovenci in Hrvati se spominjajo danes prisrčne nerazrušljive ljubezni do vladarja in do zveste domovine. Mi vzdržimo!“

Javna zahvala. Predsedništvu deželne nad sodnije v Gradcu se je oddalo od vojno-oskrbovalnega urada 528 kil volne, iz katere se je izdelalo razna oblačila zoper mraz. Velik del tega so prevzele žene in dekleta iz Ptuja in okolice, kajti izdelale so predmetov iz 103 kil volne. Pravosodno ministerstvo je vsled tega ženam in dekletam iz Ptuja in okolice najtoplejšo zahvalo za pridno patrijotično delo na polju vojne oskrbe izrazilo.

Iz zapore izpuščeni. Sredi marca bili so župnik Juri Trunk od Perau pri Beljaku in tamošnji mežnar Grafenauer ter župnik v Maria-Gailu Franc Meško zaprti. Kakor poroča zdaj „Kärntner Tagblatt“, postavljeni so vsi imenovani zopet na prosto nogo.

Požar. Dne 8. t. m. zvečer prišla je goriti slamo krita hiša Marije Svenšek v Waitschachu pri Ptuj. Ogenj se je tako hitro razširil, da ni bilo mogoče ničesar rešiti. Tudi dve svinji sta zgoreli. K sreči ni bilo vetra, tako da se požar ni razširil na sosedna poslopja. Na licu mesta je došlo več oddelkov vojakov in ptujska požarna bramba z načelnikom g. Stendte. S pridnim delom se je plamena zadušila in vsako nevarnost odpravilo.

Prebiranje 18-letnih črnovojnikov na Koroškem se vrši po sledečem vspredu: Za politični okraj Šmohor dne 17. aprila v Šmohorju; za politični okraj Beljak v Beljaku dne 18., 19. in 20. aprila; za politični okraj Spittal v Spittalu dne 25. aprila; za mesto Celovec dne 26. aprila v Celovcu; za politični okraj Wolfsberg dne 27. in 28. aprila v Wolfsbergu in Redingu; za politični okraj Velikovec v Sinčivasi dne 29. in 30. aprila; za politični okraj Celovec-okolica dne 1. in 2. maja v Celovcu; za politični okraj St. Veit v St. Veitu dne 3. in 4. maja.

Tatica. Zaprli so v Beljaku gostilniško dekle Anž Azgan, ki je raznim osebam pokradla 2200 kron in drugih predmetov.

Ropar. Gospej Lotti Erb v Beljaku je neki neznani mladi tat iztrgal iz rok taško in z njo zbežal.

Ureditev kupčije s klalno živino. Poročali smo v zadnji številki, da se bode z ozirom na težki položaj glede preskrbe z mesom glasom določb poljedelskega ministerstva trgovinski promet s klalno in rabno živino v ednotne proge spravilo. Potom strokovnjakov, ki jih bode deželna vlada v to poklicala, se boče nakup in razprodajo živine urediti. Štajersko c. kr. namestništvo je sedaj tozadevne temeljne določbe izdelalo. Deželna komisija, ki bode v ta namen sestavljena, obstoji pod predsedstvom enega od namestnika določenega političnega uradnika iz dveh zastopnikov vojaškega komanda in iz po enega zastopnika deželnega odbora, mestne občine Gradec, centralnega odbora c. k. kmetijske družbe, zveze kmetijskih zadrug za Štajersko, podružnice za Štajersko družbe za vznoževanje živine. Ta komisija bode dognala razmerje potrebščine do stanja živine, ima skrbeti za redno kritje potrebe na klalni živini pod vpoštevanjem kmetijskih in živinorejskih interesov, določiti potrebo za vojaštvo in za civilno prebivalstvo, izdelati splošni načrt za več mesecev in poročati namestniji o svojih sklepih. Izvršitev sklepov te komisije prevzela bode štajerska podružnica družbe za vznoževanje živine. Nakup je dovoljen le od komisije določenim nakupovalcem. V potrebi se bode dalo komisiji tudi pravico rekviriranja. Cene za nakup določi komisija v okviru najvišjih cen. V prehodnem času od prostega kupčijskega prometa pa do od komisije peljane kupčije se bode mesarskim mojstrom, zavodom itd. od slučaja

Stole (Zimmersessel) SLAWITSCH & HELLER
trgovina v Ptuj.

po 3—, 5—, 6— kron se dobijo v zalogi

do slučaja pravico za nakup v enem od komisij jim predpisanim nakupnem okrožju podelilo. Od uradno določenih nakupovalcev se bode spravilo nakupljeno živino na zbirališča in od tam se jo bode po potrebi razdelilo. Ako bi komisija vključ tem določbam ne mogla preskrbeti dovolj živine, se ji bode podelilo pravico do prisilnega nakupa. Nakupovalci bodejo večinoma odborniki kmetijskih društev, pa tudi zaupljivi kmetovalci in mesarski mojstri. Podrobnosti pridejo v kratkem.

Vpeljava poletnega časa na Nemškem. Nemški zvezni svet je sklenil, da se pomaknejo ure v poletnih mesecih leta 1916 za eno uro naprej, to pa s 1. majem. S tem upajo prihraniti mnogo na razsvetljavi, pa tudi glede zdravja delavnih slojev, ki bodejo eno uro zvečer prosti, bode to koristno. Medtem ko so imeli doslej na Nemškem srednjo-evropski čas (kakor mi), imeli bodejo to poletje vzhodni čas (kakor n. pr. v Angliji). Ta sprememba se bode izvršila na Nemškem tako-le: Dne 30. aprila 1916 ob 11. uri zvečer se pomakne kazalce vseh ur za eno uro naprej. Prične se torej letos 1. majnik že dne 30. aprila ob 11. uri zvečer. Uradi, pisarne, fabrike, šole itd. pričnejo delati eno uro preje in nehajo delati eno uro preje. Govori se, da bo hojo to spremembo tudi v drugih državah vpeljati.

Proti pokvarjenju mladine. Razna društva vložila so na štajersko namestnijo in druge oblasti spomenico, v kateri prosijo za slične odredbe proti pokvarjenju mladine, kakor so bile že mnogokrat na Nemškem izdane. Priporoč se zlasti: gostilniška prepoved za mladino pod 18. letom, razven v spremstvu starišev; alkoholno in kadilno prepoved za tako mladino; prepoved obiska kino-teatrov, tingeltanglov, kabaretov itd.; določitev najvišje svote tedenskega delavnega zaslužka, ki se sme mladini v gotovem denarju izplačati, medtem ko bi se moralo ostanek na hranilno knjižico vplačati; nadalje prepoved zadržavanja mladine po nastopu teme izven stanovanja.

Poraba šolske mladine in učnih moči za pomladna dela. Ministerstvo za poduk je nakazalo učitelstvu, da naj z ozirom na pomladni nasad na šolsko mladino podučno ter organizatorično vpliva ter tudi kmetijskemu, zlasti ženskam, posvetovalno ob strani stoji. Deželni šolski svet dal je zdaj dovoljenje, da se v neobhodno potrebnem okvirju za bolj zrele šolske otroke med večjo potrebo na delavskih močeh s podukom vstavi, oziroma poduk v času najnujnejšega poljskega dela zatvori.

Maribor. Ker je kuga na gobcih in parkljih v mestu in okraju Maribor ugasilna, je namestnija obdržanje govejih in svinjskih sejmov v Mariboru zopet dovolila.

Hitro zasačena je bila zaradi tatvine že predkaznovana vdova J. Wauda v Ptuj. V gostilni Kropf ukradla je 20 kronske bankovce. Stražnik Frischenschlager zasačil jo je takoj, ko si je ravno v Muchitschevi trgovini za 16 kron blaga nakupila. Na potu v zapor je hotela ukradeni bankovce proč vreči. Oddali so jo sodniji.

Požig. V gospodarskem poslopju posestnika Tomaža Leitnerja v Pörlinghofu na Koroškem izbruhnil je požar, ki je poslopje z zalogo krme in kmetijskim orodjem ter tudi stanovalno hišo vpepelil. Samo živino so zamogli rešiti. Splošno se sodi, da je nekdo nalašč zažgal.

Nezgoda. V Leitenu na Koroškem so se 14-letni dekli Katarini Dolzer splašili voli, s katerimi je gospodar Leitgeb oral. Dolzer je prišla pod plug in bila okoli 40 metrov daleč po tleh vlečena. Pridobila je več smrtonosnih ran.

Požar. Iz Pliberka se poroča: V fabriki za opeko grofa Thurn Valsassina v Sorgendorfu izbruhnil je požar, ki se je tako hitro razširil, da je uničil glavno poslopje in več postranskih stavb. K sreči ni bilo vetra. Drugače bi tudi sosedne hiše postale žrtev ognja.

Zvišanje porabne množine sladkorja za mestno in industrijsko prebivalstvo. C. k. namestnija je določila, da se zviša v Gradcu, Celju, Mariboru in Ptujju ter v nekaterih drugih občinah z mestnim značajem in industrijskim prebivalstvom porabno mero sladkorja od 1 kile na 1½ kile za eno osebo in

4 tedne. Ta odredba stopi s 16. aprilom v veljavo.

Krvavo maščevanje. Artiljerist Martin Kmetec, viničar Kropfovega vinograda v Majbergu pri Ptujju, dobil je na bojišče pismo, da mu je postala njegova žena nezvesta in da ima ljubavno razmerje z istotako oženjenim viničarjem v Vogelovih gorah Matijom Sedlačkom. Kmetec prišel je na dopust in takoj se je razvil med viničarjoma prepir, ki je končal s hudim pretepom. Naposled je Kmetec z vinogradniško sekiro pobil Sedlačka na tla in ga smrtono varno ranil. Potem je šel v mesto Ptuj. Pravil je, da je na dravskem mostu vrget za več kot 1000 kron glasečo se hranilnično knjižico v vodo. Šel je nato v Kropfovo krčmo, kamor mu je sledila njegova žena. Mestni stražnik Fleischacker je poklical potem vojaško patroljo, ki je Kmeteca odgnala v vojaški zapor. Sedlačka so drugi dan prepeljali v deželno bolnišnico. Kmetecova žena taji, da bi imela kaj s Sedlačkom opraviti; ali preiskava bode že dognala, koliko je na vsem resnice.

Svarilo pred prerano setvijo. Direktor P. Sprenger svari v nekem naznanilu pred preranim nasadom in setvijo naše zelenjave, ker nastanejo pri nastopivšem mrazu novi troški, ki so pri sedanjem pomanjkanju semen mnogokrat prav občutni. Čeprav rastline vedno ne zmrznejo, jih mraz vendar v rasti moti. Napačno je tudi prerano polaganje fižol in kumaric. Fižol naj bi se vsikdar pred koncem aprila ali še bolje v sredi majnika v zemljo polagal; seme kumar (muck) naj se pusti zrasti ali v loncih pod glazom k rastlini in naj se ga potem sredi maja na prosto sadi ali pa naj se ga še-le sredi maja prosto seje.

Svarilo pred belo „šmiržajfo“. Namestnija nam poroča: Pomanjkanje žajfe izrabljajo nekatere firme, da manjvredne izdelke (pod imenom „Weiße Schmierseife“, „Weiße Sauerstoff Schmierseife mit Desinfektionszusatz“, „Aeroform-Schmierseife“ itd.) ponujajo. Te žajfe imajo k večjem 6 do 10 % vsebine na maščobi in kislini, medtem ko mora imeti dobra „žajfa“ 30 do 40 %. Take firme, ki manjvredno žajfo po visoki ceni prodajajo, naj se kazenski sodniji naznani.

Prebivalstvo in vojaške straže. „Laibacher Zeitung“ poroča, da je bil pred kratkim na Primorskem neki duhovnik od vojaške straže obstreljen in na nogi ranjen. Duhovnik se namreč na klic straže ni vstavil, marveč je v skrbi za lastno življenje puško vojaka z obema rokama prijel; zato je moral vojak puško rabiti. Prebivalstvo se zopet nujno opozarja, da se mora vsakdo na klic straže brezpogojno takoj vstaviti, ker ima vojak drugače pravico, orožje rabiti.

Grozovito ravnanje Srbov z našimi vojnimi vjetniki.

Že med vojno v Srbiji se je čulo opeptovano najžalostnejše vesti v brezsrčnem ravnanju z avstro-ogorskimi vojnimi vjetniki. Avstro-Ogrska vlada je tudi opeptovano energično protestirala proti temu prelomu mednarodnega prava in vseh zapovedi človečnosti.

Šele v zadnjem času pa se je izvedelo ves obseg barbarstva proti vojnim vjetnikom, ki so ga izvršili Srbi. Ko je bila srbska armada od Balkana prepodena, se je od c. in kr. vojnega ministerstva z največjo nujnostjo pomožne misije v Srbijo in Makedonijo odposlalo, da se od tam ostalih avstro-ogorskih vojnih vjetnikov še one reši, ki so nečloveško postopanje pretrpeli. Iz poročila ene teh misij, ki je dospela pod komando c. in k. majorja O. Caska v Skoplje in od tam po težavnem transportu v Monastir, je razvidno, da so došli vojni vjetniki k pomožnim postajam v skrajno raztrganih monturah, popolnoma izstradani in bedni, gladni, mnogokrat z zmrznjenimi udi. **Mnogo tisoč vojnih vjetnikov** večidel v Albaniji je vsled pretrpljene bede, tepeža in nalezljivih bolezni pomrlo ali se je, ako niso sploh mogli naprej, **ednostavno pobilo.**

Še hušje vesti pa prinaša poročilo enoletnega prostovoljca medicince Karla Günther, ki je bil vjet in je bil porabljen v srbski glavni bolnišnici v Nišu. Posnemamo iz njegovega poročila:

Ako so bili avstro-ogrske vojske, jim je odvzelo vse rabne predmete, tudi obleke in čevlje, zlasti pa vrednostne predmete. V Nišu so bivali vjeti v hlevih, skladiščih šupah. V prostorih, ki bi zadostovali za 8000 mož, se je zbasalo skupaj 20.000 tih. Stoteri so morali v decembru v glavnem blatu in največjem mrazu skozi cele noči prostem prebiti. V Nišu zaostalo je le malo v hlevih in šupah. Pol tla spali so čeri v njih, niti enkrat se ni dalo sveže Polno uši in umazanosti je bilo.

Te razmere so vladale v vsej Srbiji. „Rdeči križ“ in tuje misije so mirno gledale, ko je pegasti tifus se med vjetniki in pozneje tudi med civilnim prebivalstvom širil, napravilo se je nekaj protidredb.

Rabljeni so bili vjeti kakor zločinci in umazanejša dela, brez ozira na inteligenco, vjeti pri fronti za utrjevalna dela rabila, noma pa so morali na poljih težko delati vsled predolgega delavnega časa ter slabem zdravju jih je na tisoče poginilo.

Prehranjevanje je bilo najslabše, tujih jih je tisočero vsled slabe hrane pomrlo. Je avstro-ogrske vjetnike skozi Albansko prevažalo, se je ponehalo vsako redno prehranjevanje. Ker se je na vsej poti velikanske življenskih sredstev opazilo in so komarji transporta tudi polne oskrbovalne pristojnosti vse vjete sprejeli, je jasno, da so se ti vjete ubogih vojnih vjetnikov še v zadnji umramu bogatili. Po tem transportu in do v Srbiji se zamore pač reči, **da je od avstro-ogorskih vojnih vjetnikov na Srbskem komaj procentov živih ostalo.**

Ravnalo se je z vjetimi kakor s stvarmi. Vedno se je rabilo biko vko. Celo srbski cirji sami so vjete preteparali.

Najslabše pa se je godilo ubogemu in ki med transportom skozi Albanijo ni mogel naprej. Srbi so te reveže s puškami kopitom tako dolgo podili, da so se dili na tla. Brez čevljev, brez odej in moralo je stoter vjetih v največjem mrazu meter visokem snegu pot čez albansko gorodelati. In ko so v Elbasanu vjeti, ki že dolgo niso redno jesti dobili, bili od usmrti Albancev s kruhom in župo obdarovani, je z zvijačo v bolnišnico zvrabilo; namesto in obvez pa se jim je tam podelilo, njih zmrznjene noge 15 do 30 ur celv z bičem.

Došli avstro-ogrske vjeti so bili vedno opešani in podrejeni. Vrglo se jih je v smrt umazane hleve; le v najskrajnejših slučajih jih je smelo oddati v bolnišnice. Vključ so bile bolnišnice že začetkom z bolniki napolnjene. Tudi težko bolani so prišli le v hlevih kavaljerijske kasarne. V Nišu samih je pod temi razmerami čez 2000 vojnih vjetnikov bedno poginilo, nove bolnike se je položilo zopet v staro umazanost.

Zdravil je bilo premalo, oskrba v bolnici kot zunaj. Za bolnicem je bilo nameno samo odprto stranišče; ali bolniki se noma niso mogli dvigniti in so obležali v nem blatu. Brez trug se je umrle pred drugih na vozove z volmi naložilo in k nim grobovom peljalo, kjer se je mnogokim 130 mrličev naenkrat zagrebalo. Razmere stale v Nišu končno take, da so oboli zdravniki in medicinci na tifuz. Tudi vgi bolnišnici v Nišu umrlo je 2000 vjetnikov. Šele ko so kužne bolezni prijele tivilno prebivalstvo in je na njih 4000 oseb se jih je spremenilo.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

K. B. Dunaj 13. aprila. Rusko in no-vzhodno bojišče. Prej kot sh spreminjeno. — Italijansko boji Artiljerijski ogenj drži na mnogih krajih

nenajadno v toku.

Ne K. B. B. j. i. š. e. V. opazovalno posel to je bilo h straneh no-vzhodno-berla vjele gleškem ja severno-jezera Na tno pove ki sovraž vrnjeni. tvenega.

K. B. K. tli vojni č deče arma vni stan, žbeni vat m bival m prav d

v bistven brosti. Z

erca za v

vražni Boga, ce nam j

Grozni

K. B. E. roča iz R. rjev iz Ar njih Zepp to od a

all, Su

rimaby

čil je en njih svit tem prista

pristanu s agim bila

abori pop neki oseb

to ubitih Leithu je

i Newc

oraj popol

rimaby

porušilo ena v kup

o vojaž nullu je

rušila ter ranski stra

enočnejšo

ah ali vil ogočih kra

skimi ofic

vidnostne

jvečjo stro

Ako Vam soform-inerati on in franko

se 4.

Za bolečin

igodejni rastlin

ujobe, antisept

lečine. 12 stek

V. Feller, Stul

valnih pisem

iti Fellerjeve

čije, 6 skat

tovo, so prijet

z menjajočo se silo. Na cesti Tonale so zopet boji v toku.

Nemško poročilo.

K.B. Berlin, 13. aprila. Zapadno bojišče. V splošnem se radi večidel neugodnih opazovalnih razmer večerjšnega dne ni moglo nobeno posebno bojno delovanje razviti; ali ljuto je bilo vendar artiljerijsko streljanje na obeh straneh Maase in na Woivre in na Côte južno-vzhodno od Verduna. Južno-vzhodno od Alberta vjela je neka nemška patrulja v nekem angleškem jarku 17 mož. En francoski protinapad severno-vzhodno od Compiegne ostal je brezuspešen. — Vzhodno bojišče. Južno od jezera Narocz se je ruski artiljerijski ogenj znatno povečal. Vzhodno od Baranoviči bili so sumni sovražnih oddelkov od naših prednjih straž zavrnjeni. — Balkansko bojišče. Nič bistvenega.

Hindenburgova zahvala.

K.B. Königsberg, 11. aprila. Tukaj došli vojni časopis „Wacht im Osten“ objavlja sledeče armadno povelje Hindenburga: „Vzhodni glavni stan, 7. aprila. Spominski dan na moj službeni vstop pred 50 leti naj ne mine, brez da bi bival v mislih pri meni zaupanim četam. Vem prav dobro, da sem dosegel svoje uspehe prav bistveno valed njih zvestobe, vztrajnosti in hrabrosti. Zato se zahvaljujem tudi danes prav iz srca za vse, kar ste storili pred sovražnikom. Sovražnikova moč peša, zato naprej za Boga, cesarja in državo! Konečna zmagana nam je gotova!“

Grozni učinek napadov „Zeppelinov“.

K.B. Berlin, 12. aprila. „Lokalanzeiger“ poroča iz Rotterdama: Glasom poročil mornarjev iz Angleške došlih ladij bil je učinek zadnjih Zeppelin napadov mnogo hujši, nego se to od angleške strani priznava. Leith, Hull, Sunderland, Newcastle in Grimsby so grozovito trpeli. V Leithu povzročil je en „Zeppelin“ požare, da zamore pri njih svitu svojo pot najdeti in je napadel potem pristaniške naprave ter kolodvor. Zlasti v pristani se je veliko škodo napravilo. Med drugim bila je neka angleška ladja s štirimi jambori popolnoma uničena. Na kolodvoru bil je neki osební vlak zadet. Mnogo potnikov je bilo ubitih ali ranjenih. Velika fabrika za spirit v Leithu je bila z ognjem popolnoma uničena. Pri Newcastle bil je znani most čez Tyne skoraj popolnoma porušen. Neki očividec poroča, da je bilo z napadi preteklega tedna zlasti mesto Grimsby težko prizadeto. Dne 3. aprila se je porušilo več hiš; vojašnica je bila spreminjena v kup razvalin; pri temu je bilo par sto vojakov ubitih ali ranjenih. V Hullu je zadela le ena bomba, ki je dve hiši porušila ter štiri osebe ubila. V Hullu vlada veliki strah pred „Zeppelin“i. Prebivalci preprečujejo večino izven mesta v kmetijskih hišah ali vilah. V zadnjem času se je na vseh mogočih krajih francoake odporne topove s francoskimi oficirji in moštvom postavilo. Tudi druge previdnostne priredbe se je po vsej Angliji z največjo strogostjo vpeljalo.

Ako vam je Vaše zdravje drago, potem čitajte današnji Lysform-inzerat in zahtevajte ziminivo knjigo „Kaj je higijena“ zaslanj in franko od kemika C. Hubmann, Dunaj XX., Petrasch-gasse 4.

Za bolečine odpravljajoče obkladke priporočamo Fellerjev Magodejni rastlini esenčni fluid z zn. „Elsa“-fluid. Vpliva desin-firujoče, antiseptično in čistoče, pospešuje ozdravljenje in odpravi bolečine. 12 steklenic pošlje povsod franko za le 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko). Mnogo čez 100.000 zdravilnih pism in zdravniških priporočil. Zamore se obenem na-ročiti Fellerjeve milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice, 6 skatljive franko za 4 K 40 h. Te kroglice pomagajo golovo, so prijetne v rabi in priljubljene pri starih in mladih.

Za en hlev

z okroglo 40 molznimi kravami sprejmejo se 2—4 delavske moči, tudi ženske, pri takojšnjemu vstopu proti dobri plači. Vprašanja na gospo Marie Lininger, Maribor, Volksgartenstrasse 20.

500kron

Vam plačam, ako moje **Ria-balzam** Vaša kurja očesa, brada-iztrihlo korenin — **Ria-balzam** vaše, trdo kožo ne odpravi brez bolečin v 3 dneh. Cena 1 posodice z garancijskim pismom vred K 1 50. 3 posodice K 4—, 6 posodic K 5 50. Stotero zahvalnih in priznanjevalnih pism. 94 Kemeu, Kaschau (Kassa) I. poštni predal 12/610, Ogrsko.

Eden ali dva učenca

se sprejmeta v fabriki za usnje B. Schober, Wolfsberg. Dobita polno oskrbo in delu primerno plačo, pod gotovimi razmerami tudi obloke. 147

Bukove kole (Buchenpfosten)

suhe, kupi v vsaki množini **J. A. SIEGL & SOHN** tovarna lesenega blaga 148 Slov. Gradec

Redka prilžnost!

Proda se lično **srednje posestvo**, v lepem kraju, obstoječe iz njiv, travnika, gozda, lepega sadonosičnika z vinogradom; proda se le zaradi bolezni za 3 tisoč kron; polovica pa lahko ostane. Izve se pri gosp. **Ant. Fiedler**, trgovec v trgu **Lemberg**, pošta Podplat pri Poljčanah. 139

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 12 50 po povzetju. 1/2 klgr. **veleprima** najfinjši čaj K 2 50, 50 komadov različnih lepih **razglednic** samo K 1— oddaja **A. Sapira**, eksport kave in čaja, Tiszabogdan 490. 756

Štofe, štofe, štofe

in dodatke obleke za gospode obleke za dečke obleke za otroke itd.

kupi v vsaki množini proti gotovemu plačilu **Kleiderhaus H. H A H N**, Wien XIV., Sparkassaplatz 6.

Opravična številka: E 1829/15.

Razprodajalni edikt in opomin za naznanilo.

Na predlog **Ane Rebernik** v **Doličah (Dolitschen)** kot zahtevajoče stranke, zastopane po dru. **Sixtus R. v. Fichtenau**, odvetniku v **Ptjuju**, vrši se dne **26. aprila 1916** ob **9. uri** dopoldne pri tem sodišču, v izbi št. 2, na temelju s tem dovoljenih pogojev razprodaja sledečih nepremičnin:

Zemljiška knjiga	Vl. št.	Označba nepremičnin	Cenilna vrednost	Najmanjši ponudek
Dragovič	103	zidana, z opeko krita enonadstropna hiša z gospodarskim poslopjem, vrtom, travniki, pašami, njivami in vinogradom v skupni meri 1 ha, 61 ar, 47 m ²	11.143 K 68 h	7.609 K 12 h
Dragovič	181	kletno poslopje z vrtom v meri 9 arov, 30 m ²	1.615 K 96 h	1.677 K 31 h
Dragovič	146	njive in gozd v meri 60 arov, 17 m ²	783 K 21 h	521 K 47 h
Wittmannsdorf	295	njive v meri 88 arov, 73 m ²	1.774 K 60 h	1.183 K 07 h
Juršince	151	gozd v meri 1 ha, 60 ar, 81 m ²	1.608 K 10 h	1.072 K 07 h
Juršince	210	zidana, z opeko krita stanovalna hiša z gospodarskim poslopjem, vrtom, travniki, pašami, njivami in vinogradi	14.819 K 12 h	10.588 K 08 h

K zemljiški knjigi nepremičnin Dragovič vl. št. 103 spadajo sledeči dodatki: 2 težka vozova, 2 mizi, 2 klopi v cenilni vrednosti 270 K; k zemljiški knjigi nepremičnin vl. št. 210 Juršince spada 1 preša, kmetijsko in kletno orodje v cenilni vrednosti 1060 K. Pod najmanjšo ponudbo se razprodaja ne izvrši.

Čes. in kr. okrajna sodnija v Ptjuju, odd. IV.,

(Pečat).

dne 17. marca 1916.

(Podpis).

Franz Schönlieb

tovarna orožja in izdeloval-nica finih pušk, Borovlje na Koroškem

Direktni nakupni vir za moderne lovske puške. Reparaturo, prenašanje, strokovnjo, zlati nove cevi z nedoseženo sigurnostjo strela in nova kopa najceneje. 168 Ilustrovani cenik brez stroškov.

Pekovski učenec

se takoj pod dobrimi pogoji sprejme; prednost imajo taki, ki so se to obrt že učili. **Franz Zagosda**, pekarija, Fohnsdorf, zgornjo Štajersko. 146

Malo posestvo na deželi

z vrtom in njivo v bližini Ptuj ali Maribora se kupi. Naslov pove uprava tega lista. 161

Sir in puter

v vsaki množini kupuje vedno trgovina z jajci in putrom **The-rese Hinterberger**, Dunaj, XII., Schönbrunnerstrasse 196. 162

Gospodar

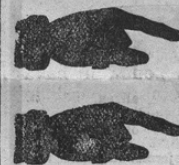
(Wirtschaftler)

išče vdovo s 3 šolo-obveznimi otroci in sicer tako, ki se razume na vsako kmetijsko delo. Vpraša se v gostilni **Silmonitsch** v Ptjuju. 165

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptjuju

izvršuje vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Krompir za nasad

v velikih in malih množinah kupi se. Ponudbe takoj na 166

Fritz Schneider, St. Michael, Zgornjo Štajersko.

156

Proti okuženju

se moramo tembolj varovati, ker zdaj varne nalezljive bolezni, kakor: škrlatica, ošpice, koze, kolera, legar s povišano silo nastopajo. Zato

se naj rabi

povsod, kjer se take bolezni pojavljajo, dobro razkuževalno sredstvo, ki mora biti v vsakem gospodarstvu v potrebi na razpolago. Najprijubnejše razkuževalno sredstvo sedanosti je brezdomno glasom preiskav zavodov prof. Löffler, Liebreich, Proskauer, di Vestea, Vas, Pfeiffer, Vertun, Pertik itd.

LYSOFORM

ki je brez duha, brez strupa in poceni ter se dobi v vsaki lekarni in drožeriji v izvornih steklenicah (zeleno steklo) za 1 kruno. Uspeh Lysoforma golov in hiter; zato ga priporočajo vsi zdravniki za razkuževanje v bolnišnici postelji, za umivanje ran, turv, za antiseptično obveze in za irigacijo.

Lysoform-milo

je fino, lahko, čisto toaletno milo, ki vsebuje Lysoform in učinkuje antiseptično. Rabi se lahko na najobčutljivejši koži, celo pri otrocih in dojenčkih. Napravi kožo mehko in gibčno in ima posebno aromatični duh. En poskus zadostuje in rabili bodele v bodoče vedno to izvrstno milo, ki je le navidezno drago, v rabi pa je jako ekonomično, ker en kos za dolgo časa zadostuje. Komad stane K 1-60.

Pfefferminz-Lysoform

je močno antiseptična ustna voda, ki slab usten duh takoj in gotovo odpravi, zobe blešči in ohrani. Rabi se lahko tudi po zdravniškem predpisu pri vratnih kataris, kašlju in nahodu za grgranje. Par kapljic zadostuje za eno čašo vode. Originalna steklenica stane K 1-60 in se dobi v vsaki lekarni in drožeriji. — Zanimivo knjigo z naslovom: „Zdravje in razkuževanje“ (Gesundheit und Desinfektion) pošlje na zahtevo zastojni in poštine prosto: Chemiker HUBMANN, Referent der Lysoformwerke, Wien XX, Petraschgasse 4.

Dr. Keleti & Murányi, Lysoform-tvornice, kemična fabrika, Ujpest.

Armada ura z napestnikom.

Varstvo za steklo. Steklo se ne zdrobi. Velikost kakor slika ali pa tudi velika oblika. Armada ura na napestnik z usnjatim jermenom, nikel ali jeklo, velika oblika K 6-—, radij K 10-—. Ista mala oblika glasom slike K 10-—, K 12-—, radij 15-—, 18-—. S precizijskim anker-kolesjem K 15-—, 20-—. Znamka Cyma K 50-—. Omega K 50-—. Z varstvom za steklo glasom slike K 1-50 ekstra. Najnovejša vojna ura K 5-—, I. kvaliteta K 8-—, radij K 10-—. Zepna budilnica K 18-—, radij K 26-—. Primerni usnjati napestnik K 2-— ekstra. Bojna budilnica, zaniklana, 21 cm visoka, z zvoncec K 5-—. Bojna budilnica „Kanona“, budi jako glasno, K 6-—. Bojna budilnica „Bobnar“, bobna generalmarš K 7-—. 3 leta garancije. Pošiljatev po vpošiljavi svote in 60 vin. za porto, tudi na bojišče po prvi zalogi vojnih ur.

Max Bühnel, Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/51.

Originalni fabrični cenik zastojni.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepcanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. Tekočina za prsa in pljuče, steklo 1-60, K vel. steklo 2-40 K. Proti kašlju, težki sapi itd. Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gibu 1-50 K. — Balzam za giht, ude in živce steklo 1-50 K.; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleburški živinski prašek à 1-50 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1-60 — Izvirni strop za podgane, miši, ščurke à K 1-50. Razpošiljatev

L. Herbst, apoteka Bleiburg na Koroškem. 49

Domači mlini.

Najboljše se koroza in druge žitne vrste izrabijo kot krmilo, ako koroza (žito) zdrobljena pride v želodco živali. To dejstvo je mnogim poljedelcem še vse premalo ali pa celo nič znano. Pribito je in preizkušnje so dokazale, da n. pr. pri krmiljenju konj s korozo, ovsem itd. čisto da 20% (mnogih slučajih še več) krme ostane neprebavljene, torej gre v izgubo. Najboljše sredstvo, da se krmilna zrna popolnoma podvrže prebavi, obstoji edino v tem, da se zrna zmetno zdrobijo in sicer je to vse eno, ali se ta zrna rabijo za krmo konj itd. perotnine ali rib.

Moka (zdrob), ki ga napravi ta majhen domač mlin, je izborno pripravna tudi za domač kruh (po načinu župnika Kneippa, »Graham-kruh« imenovan).

Mlenje ali drobljenje žitnih zrn se lahko izvrši v vsakem najmanjšem gospodinjstvu z uporabo ročnega mline (žrni) »Ideal«, kateri bi naj ne manjkal v nobenem gospodinjstvu. Številna priznanja o tem izbornem stroju imam na razpolago in lahko z vsoto gotovostjo rečem:

Ta majhen stroj pomaga v gospodinjstvu varčevati kakor nobena druga stvar!

Cena K 22-— za 1 komad z zavojem vred. Razpošilja na vse strani tovarniški zastopnik Teodor Zdarsky, Marburg, Tegetthoffova ulica 57.

Mayfarth's Separator

v vseh deželah, ki jih potrebujejo, kot najizbornejši in najcenejši, takoj dobivši

stroj za posnemanje mleka

Izdelovanje na uro ca.:

Št. 0 — 65 litrov

„ 1 — 130 „

„ 2 — 250 „

„ 3 — 130 „

Ilustrirani katalog št. 845 zastojni in franko.

Ph. Mayfarth & Co.

Dunaj, II, Taborstrasse 71

fabrike kmetijskih in obrtnih strojev.

Išče se zastopnike.

112

Koreninske trte

„Riparia portalis“

dobijo se pri kmetijskem društvu landwirtschaftl. Verein v Ptuj, takoj za graščino Ober-Pettau.

Kupim

seno za govejo živino.

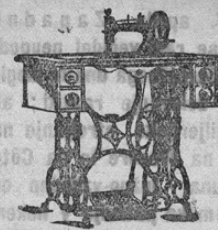

Ponudbe prosim v moji trgovini Leop. Slawitsch, Ptuj, Florianiplatz.

153

Brata Slawitsch

v Ptuj

Florianiplatz in vogelnestem celoletno priporočata izvrstne šivalne (Nähmaschinen) po sledečih ceni: Singer A ročna mašina K 60-— Singer A K 60-— Dürkopp-Singer K 70-— Dürkopp-Ringschiff za šivanje K 70-— Dürkopp-Zentralbobbin za šivanje K 70-— Dürkopp-Ringschiff za krojače K 70-— Dürkopp-Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil, Luxusausstattung K 160-— Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarje K 140-— Minerva A K 120-— Minerva C za krojače in čevljarje K 160-— Howe C za krojače in čevljarje K 90-— Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najine cene kakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke. Prosimo, da se naj vsek zaupno do nas obrne, ker je le tistim znana, kateri imajo masine od nas. Cenik brezplačno.

Naznanila

h c. kr. prostovoljnem zborom

(k. k. frei. Schützenkorps).

Glasom potrdila sem kot odpušteni komandant c. k. prostovoljnega bataljona strelcev v Mariboru v zmislu K. M. E. odd. 5 št. 9541 opredeljen za prostovoljno strelce, jih pustiti zdravniško po njih sklicu v Mariboru v službo.

Taki iz celjskega okraja, ki se prostovoljno prijavijo, naj se obrnejo na podpisane, ki bodo naj pojasnilo dal.

Celje, 24. marca 1916.

Peter Dergar

kompanijski komandant

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalnice

(„Štajerc“-Schweden.)

Mestna hranilnica v Ptuj

sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.